

Leksjon 1 (Lekcja 1)

Samtale (Dialog)

A – Hei.

B – Hei.

A – Jeg heter Knut. Jeg kommer fra Norge. Hva heter du ?

B – Jeg heter Piotr. Jeg kommer ikke fra Norge. Jeg kommer fra Polen.

A – Du snakker veldig bra norsk.

B – Tusen takk. Snakker du polsk ?

A – Nei, jeg snakker ikke polsk. Jeg snakker engelsk. Snakker du engelsk ?

B – Ja, jeg snakker engelsk også.

A – Skal vi ta en øl ?

B – Ja, gjerne!

Ord (Słówka)

bra – dobry, dobrze

du – ty

en – jeden

engelsk - angielski

fra – z

gjærne – z przyjemnością

å hete – nazywać się

ikke – nie

ja – tak

jeg – ja

å komme – pochodzić

nei – nie

Norge – Norwegia

norsk – norweski

også – także

Polen – Polska

polsk – polski

selvfølgelig – oczywiście

å snakke – mówić

å ta – brać, wybierać

takk – dziękuję

tusen – tysiąc

tusen takk – dziękuję bardzo

veldig – bardzo

vi – my

øl – piwo

Lesestykke (Czytanka)

Det er fire jenter på bildet. På venstre side står Mette, neste er Magdalena, Yana og Afi. Mette er norsk. Hun bor i Oslo. Magdalena kommer fra Polen. Hun bor i Oslo også. Yana er Kinesisk og hun bor i Trondheim. Den siste jenta er Afi. Hun står på høyre siden. Hun kommer fra USA. Afi bor i Bergen. Alle jentene snakker norsk og engelsk. Magda snakker også polsk og Yana snakker kinesisk. Jentene er på selskap. Mette og Afi drikker rødvin. Magda drikker brus. Yana drikker ingenting, hun er ikke tørst. De er venner fra skolen. Nå snakker de ikke om skole. De snakker om familie. De har det hyggelig sammen.

Ord (Słówka)

alle – wszyscy, wszystko
bilde – obrazek, zdjęcie
å bo - mieszkać
brus - napój
det – to
å drikke – pić
familie – rodzina
fire – cztery
hun – ona
hyggelig – przyjemny
høyre – prawy, prawa strona
ingenting – nic
jenta – dziewczyna
kinesisk - chiński
neste – następny
og – i
om – o
rød – czerwony
rødvin – czerwone wino
sammen – razem, wspólnie
selskap – impreza, zabawa
side – strona
siste – ostatni
skole – szkoła
å stå – stać
tid – czas
tørst – pragnienie
venner – przyjaciele
venstre – lewy, lewa strona

Gramatikk (Gramatyka)

Zaimki osobowe

Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
jeg – ja	vi – my
du – ty	dere – wy
han – on	de – oni
hun – ona	De – pan, pani, państwo
den – on, ona	
det – ono	

Omówienie: Zaimki osobowe występują w pierwszym przypadku (mianowniku) i najczęściej pełnią funkcję podmiotu. Zaimki 3 osoby liczby pojedynczej **han** i **hun**, odnoszą się jedynie do osób, natomiast zaimki **den** (tylko dla rodzaju męskiego i żeńskiego) i **det** (tylko dla rodzaju nijakiego) odnoszą się do zwierząt, przedmiotów i pojęć. Zaimek 2 osoby liczby pojedynczej odnosi się do wszystkich, znajomych, nie znajomych, młodszych i starszych. W języku norweskim często krótkie pytania rozpoczyna się od pozyskania uwagi osoby przez zwrócenie się do niej **du**. Tłumacząc to w linii prostej na język polski, w Norwegii można by usłyszeć np. taką konwersację: podchodzi młody chłopak do starszej eleganckiej pani i mówi: “Ty (**du**), jechał już autobus numer 20?”. W takim zwróceniu się do starszej osoby nie było nic niegrzecznego, inaczej niż w języku polskim. Forma **De** w 3 osobie liczby mnogiej jest formą grzecznościową. Najczęściej bywa używana w sytuacjach formalnych, w urzędach, czasem w wykwintnych restauracjach.

Czasownik – Verb

å snakke – mówić

å hete – mówić

å prøve – próbować

å ha – mieć

å bo – mieszkać

Omówienie: Powyższe czasowniki są w formie bezokolicznikowej, zawsze podaje się je z tzw. wskaźnikiem bezokolicznika **å** (czytaj jak polskie “o”). Zdecydowana większość czasowników norweskich w formie bezokolicznikowej kończy się na **-e**. Są jednak też wyjątki, jak choćby podane powyżej czasowniki **bo** i **ha**, lecz zawsze czasowniki kończą się na samogłoskę.

Bezokolicznik i czas teraźniejszy – Infinitiv og presens

Omówienie: Używając czasu teraźniejszego w języku norweskim, dla większości czasowników zakończonych na dowolną samogłoskę, zazwyczaj na końcu czasownika dodajemy **-r**. Forma ta jest jednakowa zarówno dla liczby pojedynczej jak i mnogiej.

Infinitiv (Bezokolicznik)	Presens (Czas teraźniejszy)	Znaczenie
å snakke	snakker	mówić, mówię
å spise	spiser	jeść, jem
å gå	går	iść, idę
å stå	står	stać, stoję
å sove	sover	spać, śpię
å drikke	drikker	pić, piję
å hete	heter	nazywać się, nazywam się
å komme	kommer	pochodzić, pochodzę

For eksempel (na przykład):

Jeg snakker nå – Ja mówię teraz

Han heter Olav – On nazywa się Olav

Vi bor i Oslo – My mieszkamy w Oslo

Omówienie: Jednak nie zawsze czasowniki kończą się na samogłoskę **-e**, zdarzają się wyjątki. Wtedy nie można założyć, że w czasowniku w formie czasu teraźniejszego na pewno będzie zakończony na **-r**. Jako przykład wyjątków można podać:

Infinitiv (Bezokolicznik)	Presens (Czas teraźniejszy)	Znaczenie
gjøre	gjør	robić, robię
kunne	kan	móc, mogę
måtte	må	musieć, muszę
skulle	skal	powinność, powinienem
spørre	spør	pytać, pytam
ville	vil	chcieć, chcę
vite	vet	wiedzieć, wiem
være	er	być, jestem

For eksempel (na przykład):

Jeg må drikke nå – Ja muszę się napić teraz

Han skal drikke – On powinien się napić

Oppgaver (Zadania)

Oppgave 1.1

Uzupelnij brakujace wyrazy w ponizszych zdaniach.

- A. Han _____ Henrik.
- B. _____ kommer _____ Norge.
- C. Han _____ veldig _____ norsk, engelsk og tysk.
- D. _____ snakker _____ polsk.
- E. Henrik _____ i Oslo.

Oppgave 1.2

Napisz krótki tekst, w którym podasz podstawowe informacje o sobie. Podaj swoje imię, napisz gdzie mieszkasz, jakiej jesteś płci, jakimi mówisz językami. Użyj słownictwa i zwrotów które poznałeś/eś podczas tej lekcji.